

To be or not to be

Nicolas Bro sparede ikke på energien, da han med stor succes spillede

Hamlet i Det nye Skuespilhus. Men i kulissen så det anderledes ud.

Her er der nøje check på energiforbruget, og det er ikke et spørgsmål om at være eller ikke at være, men om adfærd

varmeforbruget optimeret ud fra de reelle behov. Lyskilderne er udskiftet med elsparepærer og automatisk tænd-og-sluk, og samtidig blev der internt afviklet en energikampagne for at sætte fokus på omtanke.

På den konto sparede Operaen sidste år 100.000 kroner. Blot ved at slukke lys. -Vi har fået et system, som er nemt og enkelt at bruge for alle. Værktøjerne i systemerne

Af Jesper Winther Andersen

Bag kulisserne på Danmarks nationalscene arbejdes der på højtryk for at finde energibesparelser.

Ud over den gamle scene på Kongens Nytorv i København er det nyopførte Skuespilhus, Operaen og Produktionshuset også med i projektet, som har til formål at nedbringe energiforbruget.

Det samlede budget til vand, varme og el i de fire huse er på 15 mio. kr. om året.

På Det kongelige Teater er der på to år fundet energibesparelser for ca. 1,5 mio. kr. Resultatet er skabt i samarbejde med KeepFocus A/S, som har leveret de web-baserede systemer EnergyGuard, som aflæser og viser energiforbruget time for time samt Agenda2100, som anvendes til energibudgetter og udarbejdelse af energirapporter.

Thomas Casmore er leder af energiprojektet og ansvarlig for husenes CTS-anlæg og ventilation.

-KeepFocus har hjulpet os med at få overblik. Uden at aflæse målerne kan vi på det web-baserede system se selv små udsving, for eksempel hvis vandet løber på toiletterne, forklarer han.

I forbindelse med millionbesparelsen på teatret er ventilationsanlæggets driftstider og

bliver brugt af vores håndværkere i det daglige, ligesom de overordnet kan bruges til løbende at følge energiforbrug kontra budget. Og så er det væsentligt at nævne, at investeringen hurtigt er tjent hjem, siger Thomas Casmore.

Klæder skaber folk – og holdninger

Besparelser på mere end 40 pct. af el-forbruget var resultatet, da Hennes & Mauritz afprøvede energiovervåg-

KeepFocus har hjulpet Det kongelige Teater til væsentlige energibesparelser. Midlet kunne være teatrets eget – at synliggøre det, det handler om (Foto: Adam Mørk)

KeepFocus er en know-how virksomhed med fokus på at udvikle værktøjer til at overvåge og reducere energi- og vandspild i store private og offentlige virksomheder:

Vi sikrer, at alle i organisationen fokuserer på energi- og vandforbrug. Vores mål er at involvere alle i arbejdet med at spare energi og vand frem for at fokusere på løsninger til de få, siger Dorrit Maibom Hansen, Karsten Thorlund (tv) og Povl Nielsen

ningssystemet EnergyGuard i to af sine forretninger i Hørsholm Midtpunkt og City Arkaden i København.

- Vi kan konstatere, at vi har reduceret energi-forbruget i forretningerne betragteligt. Derfor går vi videre og tager systemet i brug i flere steder. I første omgang gælder det 13 forretninger, men på længere sigt skal vi have det i alle vores forretninger i Danmark, oplyser udviklings- og projektchef Anders Dinnsen, Hennes & Mauritz A/S.

EnergyGuard er et patenteret system til automatisk aflæsning af målere for el, vand og varme. Via Internettet rapporterer systemet forbruget time for time til en server, der står hos KeepFocus. På Internettet kan kunderne løbende følge deres energiforbrug.

- H&M er en af de første butikskæder, der har taget systemet i brug i Danmark. Efter at have afprøvet systemet i et par forretninger mener vi, det er realistisk, at der kan spares 20 pct. af el-forbruget i de 57 H&M-butikker. Det vil sige, at der som minimum kan spares små 50.000 kroner om året på el-regningen i hver forretning, siger administrerende direktør Povl Nielsen, KeepFocus A/S, til MILJØ MAGASINET.

Mange fordele

Da EnergyGuard var installeret og havde kørt i et stykke tid i de første H&M-forretninger, gik teknikerne fra KeepFocus ind og så på det registrerede forbrug.

- Det viste sig, at energiforbruget om natten var næsten lige så stort som om dagen. Det skyldtes, at automatikken i tænd- og sluk-urene enten var slået fra, ikke virkede eller var indstillet forkert. Det blev rettet, og vi kom desuden med en række konkrete forslag til flere besparelser. Derefter indstillede vi en alarm, der holder øje med, at forbruget ikke overskrider de valgte grænseværdier. Sker det, bliver der sendt en alarmmelding til den ansvarlige på mail og SMS, forklarer salgsschef Karsten Thorlund, KeepFocus A/S.

- Den mest positive effekt ved at indføre systemet er, at man får foretaget et energitjek. Det alene gav så store besparelser, at det kunne betale for udstyret. Fremtidige besparelser er derfor ren fortjeneste. Det er et lovkrav, at virksomheder med et stort energiforbrug skal aflevere en årlig energirapport. Nu da KeepFocus indsamler alle vores data, behøver vi ikke at betale andre for at lave rapporten om vores

energiforbrug. Det giver yderligere besparelser på omkring 80.000 kroner om året, oplyser Anders Dinnsen.

Kommunal handlingshurtighed

- EnergyGuard viser meget hurtigt, om der er et for stort energiforbrug i en virksomhed. Hvis der for eksempel om natten bruges mere end 20 pct. af dagforbruget, er det for meget. Vores erfaringer viser, at der typisk kan spares 15-20 pct. på de samlede energiidgifter. Men det kræver en indsats, og det tager tid at ændre dårlige vaner. Den normale tilbagebetalingstid på investeringen ligger et sted mellem 6-18 måneder, oplyser Povl Nielsen

I elselskabernes årlige energisparkonkurrence for landets kommuner tog Skive Kommune alle priser og fik priserne som "Årets Energisparkommune", "Årets energirigtige Kommune" og "Årets CO2-kommune". "Der er først og fremmest en masse kommuner, der ikke har styr på deres energiforbrug. Det drejer sig som det første om at få styr på det, og det er den værste hurdle at overkomme.", kommenterede energiansvarlig Michael Petersen det flotte resultat for Skive Kommune.

-Og vi kunne ikke være mere enige, siger Karsten Thorlund og tilføjer:

-Vi er i dialog med kommunerne og forsøger at overbevise dem om, at der er mere fornuft i at rykke adfærd i stedet for teknologi. Men det er ikke alle kommuner, som demonstrerer lige stor handlingshurtighed. Det er dog lykkedes for KeepFocus allerede at have 20 procent af kommunerne som kunder, og både Københavns Kommune og Århus Kommune er blandt dem.

-Det, vi tilbyder, er ikke værktøjer til teknikerne, men til al-

le. Vi vil gerne have adfærden øverst på agendaen. Selvfølgelig er det belysningen, maskinerne og apparaterne, der bruger energi. Men det er nu brugerne, som tænder og slukker for dem. Vores indsats er at påvise forbruget og gøre det på en så spektakulær og pædagogisk måde, at alle tydeligt kan skelne mellem reelt forbrug og overforbrug, understreger Povl Nielsen.

I børnehøjde

Apropos pædagogik – KeepFocus har meget fornuftigt inkluderet, at skolebørnene udgør en oplagt målgruppe:

-Vi ønsker at mobilisere skolebørnene, og vi arbejder meget med billedmedier. Det gælder om at møde brugerne på deres præmisser og sætte sig ind i deres visuelle univers og gøre tal og tabeller forståelige og vedkommende for dem, der kan gøre en forskel i forhold til energiforbruget, forklarer salgsassistent Dorrit Maibom Hansen, KeepFocus A/S. Dorrit Maibom Hansen tilføjer:

-Vores mål er at skræddersy brugerfladen til den virksomhed eller organisation, der skal bruge den. Hvis skolerne kan få mindre spild af energi ved at børnene kan tælle mariohøns eller se diagrammer med tegneseriefikur, så er vi nået langt.

KeepFocus mener således, at hvis man kan visualisere energiforbruget for brugerne, vil man kunne opnå store energibesparelser i løbet af kort tid.

-Derfor har vi udviklet et system til overvågning af energiforbrug, hvor de daglige brugere/medarbejdere/skolebørn osv. kan holde øje med forbruget via for eksempel fladskærme. Hele pointen er at synliggøre forbruget, og vi vil anvende alle relevante midler til budskabet, pointerer Povl Nielsen.

KeepFocus blev etableret i 1993 under navnet Humlum Energy Consult. I 1999, da Lars Kolind engagerede sig i virksomheden gennem PreVenture, skiftede man navn til KeepFocus A/S. Sidenhen er PreVenture blevet en del af venturevirksomheden NorthCap Partners.

Claus Humlums forretningsidé var at udvikle værktøjer, som på en enkel og let tilgængelig måde kunne visualisere en bygnings energi og vandforbrug. Hermed kunne bygningsbrugere få indblik i forbruget og dermed være med til at fjerne det unødvendige forbrug. Idéen viste sig hurtigt at være bæredygtig.

KeepFocus er stadig funderet i denne idé, og værktøjerne til visualisering af energi- og vandforbrug har længe været webbaserede.

I dag har produktudviklingen bl.a. fokus på udviklingen af energimediecentre. Disse sætter helt nye standarder for, hvordan energi- og vandforbruget bringes ud i organisationen. Selektiv visualisering som sikrer at alle forstår "energibilledet" - uanset om man er Frække Frederik fra 5b eller adm. dir. for 5.000 mennesker.

KeepFocus løsninger anvendes både i ind- og udland.